

До

Г-н Валентин Николов
Председател на Комисията по енергетика
Народно събрание
пл. "Княз Александър I" №1
1169 гр.София

Относно: Проект на Закон за изменение и допълнение на Закона за енергетиката № 054-01-48

Уважаеми г-н Николов,

Във връзка с публикувания на 29.05.2020 г. на интернет страницата на Народното събрание законопроект за изменение и допълнение на ЗЕ № 054-01-48 и с оглед предоставения срок за становище преди второ гласуване на законопроекта, представяме на Вашето внимание предложения за допълнения от дружествата от групата на ЧЕЗ в България:

Предложения по конкретни текстове от проекта на ЗИД на ЗЕ:

1. Предлагаме да се създаде нов § 3, както следва:

„§.3 В чл. 95а се създава нова ал. 3:

(3) Доставчикът от последна инстанция с електрическа енергия публикува общите условия по ал. 2 най-малко в един централен и един местен всекидневник. Публикуваните общи условия влизат в сила за клиентите на доставчика от последна инстанция без изрично писмено приемане.“

Мотивите за настоящото предложение са пряко свързани с предлаганите промени за пълна либерализация на пазара на електрическа енергия за стопанските потребители. В действащата нормативна рамка съществува празнота по отношение уредбата на обществените отношения, възникващи между доставчика от последна инстанция (ДПИ) и клиентите снабдявани от него. ДПИ е специфична фигура на пазара на електрическа енергия с конкретно определени в нормативната рамка функции. Поради тази причина нормативната рамка трябва да съдържа ясни правила за неговото функциониране и едновременно с това да гарантира финансовата му стабилност като търговски субект, на който е възложена със закон специфична дейност. Конкретното предложение се прави с цел създаване на равнопоставеност между всички клиенти на ДПИ и гарантиране на техните права. Едновременно с това сключването на индивидуални договори между клиентите и ДПИ при първоначалното излизане на свободния пазар на т.нар. „малки“ стопански клиенти до 1 октомври е практически неизпълнимо предвид броя клиенти, които считано от тази дата няма да бъдат снабдявани от крайните снабдителите с електрическа енергия.

2. Във връзка с предложението ни по т. 1 по-горе предлагаме да се създаде нов параграф в ПЗР, както следва:

„§..... (1) В срок до 1 септември 2020 г. в съответствие с изискванията на чл. 21, ал. 1, т. 4 от този закон, Комисията за енергийно и водно регулиране утвърждава Общи условия на договорите за продажба на електрическа енергия от доставчиците от последна инстанция.

(2) В срок до 1 септември 2020 г. Комисията за енергийно и водно регулиране утвърждава общи условия за използване на електроразпределителните мрежи по чл. 104а. “.

В допълнение към изложените по т. 1 аргументи бихме добавили, че предлаганите изменения в ЗЕ предвиждат от 1 октомври 2020 г. над 300 000 потребители да сменят своя доставчик на електрическа енергия. Облигационните отношения, които ще възникват с тези клиенти, следва да бъдат уредени с договор. Това обстоятелство и по-конкретно сключването на индивидуални договори между ДПИ и съответния небитов потребител ще бъде практически неизпълнимо. Към момента Комисията има правомощие за утвърждаване на такива Общи условия, съгласно чл. 21, ал. 1, т. 4 от Закона за енергетиката, както и съгласно чл. 126, ал. 1 от Наредба № 3 от 21 март 2013 г. за лицензиране на дейностите в енергетиката, което задължение към момента все още не е изпълнила. Едновременно с това следва да отбележим, че лицензиантите за дейността доставка на електрическа енергия от ДПИ разработиха и представиха в КЕВР проекти на общи условия на договорите за дейността доставка на електрическа енергия от ДПИ. С оглед на това, считаме, че следва да се определи разумен срок, в който да бъдат довършени „висящите“ административни производства, стартирани пред Комисията и тя да утвърди Общи условия.

Аналогични са мотивите за предложената ал. 2 относно одобряване на общите условия, при които крайните клиенти, присъединени към електроразпределителните мрежи, използват мрежата. Поради липсата на одобрени такива общи условия, в момента всеки клиент, който иска да се регистрира на пазара по свободно договорени цени, следва да сключи индивидуален договор със съответното електроразпределително дружество, независимо от факта, че условията, при които той ползва мрежата на „свободен“ пазар, са напълно идентични с условията, при които я е ползвал, докато е бил на регулиран пазар. Операторите на електроразпределителни мрежи са длъжни да третират всички клиенти равнопоставено, независимо кой е техният доставчик на електроенергия. Небитовите клиенти, които от 1 октомври следва да са на свободен пазар ще бъдат принудени да сключат по 3 индивидуални договора с три различни юридически лица – избраният от тях доставчик на ел. енергия, с ДПИ и с оператора на електроразпределителната мрежа. Считаме, че наличието на одобрени общи условия за ДПИ и за използване на мрежата на ОРМ ще облекчи в значителна степен целия процес, който и без това ще бъде съпроводен с множество неясноти и притеснения около избора на доставчик и сключването на договор с него за тази категория потребители. Отбелязваме, че операторите на разпределителни мрежи са внесли в КЕВР заявления за одобряване на общи условия за ползване на мрежите, така че са налице висящи производства по одобряването им. Затова предлагаме да се определи разумен срок, в който тези административни производства за бъдат завършени.

3. Предлагаме § 6 да се измени както следва:

„§ 6 (1) В 30-дневен срок от обнародването на този закон в „Държавен вестник“ крайните снабдители изпращат уведомление до небитовите си крайни клиенти за прекратяване на снабдяването с електрическа енергия на обекти, присъединени към

електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, на съответната лицензионна територия считано от 1 октомври 2020 г.

(2) Чл. 95а от Закона няма да се прилага по отношение на небитови крайни клиенти, които не са осъществили процедурите по първоначална регистрация на пазара на електрическа енергия по свободно договорени цени към 1 октомври 2020 г.

(3) Търговските дружества, титуляри на лицензия за снабдяване от краен снабдител на определена лицензионна територия и едновременно с това титуляри на лицензия за търговия с електрическа енергия, осъществяват снабдяването с електрическа енергия на клиентите по ал. 2 по свободно договорени цени при условията на лицензията за търговия до избора на друг доставчик.

(4) Сделките с електрическа енергия по ал. 3 се извършват при общи условия за продажба на електрическа енергия и участие в балансираща група, публикувани в един централен и един местен всекидневник. Публикуваните общи условия влизат в сила за клиентите по ал. 2, без изрично писмено приемане.

Мотивите на настоящото предложение са предизвикани от добре известните факти. Както посочихме по-горе, предлаганите изменения в ЗЕ предвиждат от 1 октомври 2020 г. над 300 000 небитови потребители да сменят своя доставчик на електрическа енергия в противен случай и в случай, че имат стари/непогасени задължения към настоящия доставчик, ще бъдат снабдявани от ДПИ. Ролята на ДПИ е добре известна – извънреден/временен доставчик, откъдето произтича факта, че цените, по които снабдява клиентите са високи и значително над пазарните нива. В допълнение, много от тези клиенти са възложители по смисъла на Закона за обществените поръчки и за сключването на договор с търговец на електрическа енергия следва да проведат определените в закона доста времеемки процедури. И не на последно място по значение – процедурите по смяна на доставчик и преминаване към свободния пазар на електрическа енергия също изискват време и ресурс. Много от малките небитови клиенти не разполагат с такъв ресурс и ще бъдат съществено икономически засегнати, ако след 1 октомври бъдат снабдявани от ДПИ. Предлаганите текстове определят по-лесен и икономически/финансово щадящ клиентите модел за този етап от либерализацията на пазара на електрическа енергия.

В допълнение предлагаме срокът за поставен на крайните снабдители за уведомяване на небитовите крайни клиенти за прекратяване на снабдяването с електрическа енергия на обекти, присъединени към електроразпределителната мрежа на ниво ниско напрежение, да бъде удължен на 30 дни от обнародването в „Държавен вестник“ на закона. Крайните снабдители ежемесечно изпращат до клиентите си фактури за консумираната електрическа енергия, в тази връзка предлагаме удължаване на срока по ал.1 с цел минимизиране на разходите за изпълнение на това задължение.

4. Предлагаме да се създаде нов параграф в ПЗР, както следва:

„§..... . Всички крайни клиенти, които считано от 01.10.2020 г. не могат да бъдат снабдявани от краен снабдител, могат да сменят доставчик и/или координатор на балансираща група само ако нямат просрочени задължения към съответния краен снабдител. При смяната на доставчик операторът на електроразпределителната мрежа регистрира смяната само при липса на мотивирано възражение от страна на крайния снабдител.“

Мотивите ни са свързани с обстоятелството, че следва да се предвиди правило, с което се защитават интересите на крайния снабдител при смяна на доставчик и/или координатор на балансираща група, като се премахне възможността съответният краен клиент да смени своя доставчик и/или координатор при наличие на просрочени задължения към крайния снабдител. По този начин се гарантира изпълнението на задълженията към крайния снабдител, както и, че крайните клиенти ще бъдат изрядни относно задълженията си към него. Предвид предстоящото излизане на небитовите клиенти на свободен пазар, с това правило се осуетява генерирането на големи загуби за крайния снабдител, предизвикани от смяната на доставчик и/или координатор от страна на голям брой крайни небитови клиенти.

Надяваме се направените от нас предложения и коментари да бъдат разгледани и обсъдени в рамките на процедурата по обсъждане и гласуване на Законопроекта.

С уважение

Зорница Генова
Член на Управителния съвет
„ЧЕЗ България“ ЕАД

